

ročník V.

16. července 2025

foto Státní hrad Trosky

Milí přátelé!

Někdy se mi zdají opravdu děsivé sny.

Až se divím, že mě z toho neklepne.

Až by mě našli, říkali by – umřel ve spánku, krásná smrt!

Turnov za zprovoznění malé vodní elektrárny Shořalý mlýn, kterou koupil před rokem, zaplatí 53,35 milionu bez daně. Znovu funkční by měla být od podzimu příštího roku. Zakázku, kterou město vypsaló formou design and build (vyprojektuj a postav), získala pražská firma Stream. Byla jediná, která nabídku podala.

Turnovské kulturní tipy:

čtvrtek 17. července od 18 hodin, knihovná pobočka na vlakovém nádraží
V cílové stanici plníme sklenici: Jacina – Vinařství u Českého ráje

pátek 18. července od 19 hodin před Střelnicí

Turnovské léto: Vysmátej

Bud' taky vysmátej a přijď podpořit novou turnovskou kapelu. Mladá a začínající domácí kapela o sobě říká: „Hrajeme všechno, co má alespoň dva akordy...“

sobota 19. července od 19 hodin před Střelnicí

Turnovské léto: Jen tak na pohodu & K2

Dnes již mnohá koncerty prověřené hudební seskupení Jen tak na pohodu bylo založeno Jirkou Vávrou a Pepou Košťákem v dubnu 2021. Časem se přidal na bicí Honza Paulík a na baskytaru Tomáš Sutr. Přijďte si poslechnout české i slovenské převážně rockové pecky v jejich podání.

Předskokani: Uskupení K2. Dívčí duo z Jablonce nad Nisou, které dohromady hraje již osm let. Žánrově se pohybují okolo folku/ poprocku.

středa 23. července od 19.30, kino Sféra

Roger Waters This Is Not A Drill: Live From Prague – The Movie

Roger Waters, zakládající člen a tvůrčí síla legendárních Pink Floyd, přináší na plátna kin v perfektní obrazové i zvukové kvalitě své pražské vystoupení z turné This Is Not A Drill. V režii Seana Evanse a Rogera Waterse kombinuje tento koncertní záznam ikonickou hudbu Pink Floyd s novou tvorbou Watersovy sólové dráhy, čímž pokrývá časové rozpětí neuvěřitelných šedesáti let. Tato dechberoucí a emotivní podívaná pojí hudbu, nové technologie, autobiografii a politický i sociální komentář v nejnezapomenutelnější vystoupení jeho kariéry.

čtvrtek 24. července od 18 hodin, knihovná pobočka na vlakovém nádraží

V cílové stanici plníme sklenici: Vinařství Balašník

Už několik let se svými víny dobývá Čechy, do Turnova se vrací již popáté. Obliba mutěnického rodinného vinařství je oprávněná, poctivost je cítit v každém doušku vína.

pátek 25. července od 19 hodin před Střelnicí

Turnovské léto: Waldovy Matušky

Skupina Waldovy Matušky vznikla původně jako dar několika přátel svým přátelům na oslavu jejich svatebního dne. Na začátku tedy nešlo o spojení profesionálních muzikantů a založení klasické revival skupiny. „Sami sebe rádi definujeme jako „přátele přátel písni Waldemara Matušky“. Hraní je pro nás především radost a k Waldovým písním přistupujeme s láskou a pokorou. Snažíme se, jak nejvíc to v našem nástrojovém obsazení jde, zachovat původní aranžmá a náladu písniček. Měli jsme to štěstí a čest potkat se na podiu (i na baru) s lidmi, kteří s Waldemarem hráli a přátelili se. Například na společném koncertě s částí kapely K. T. O., kdy se oba naše soubory v průběhu večera v podstatě spojily v jeden celek, nebo když na pražský koncert přišel Waldův kamarád Milan Pitkin a zazpíval si s námi několik hitů. Díky řízení osudu a zájmu posluchačů i pořadatelů máme za sebou už několik nabitých sezón. Hrajeme na festivalech, svatbách, oslavách, posvíceních a dalších akcích a všude jsme svědky toho, že Waldovy písně jsou stále aktuální a oblíbené, a to napříč generacemi. Je nám ctí, že se svou troškou podílíme na odkazu skvělého zpěváka a člověka, Waldemara Matušky.“

sobota 26. července od 19 hodin před Střelnicí

Turnovské léto: Lautrec

Autorské písně na pomezí mnoha žánrů. Od folku, či rocku, až k blues s názvu-ky jazzu. Tím vším se můžete nechat unést akustickým triem do nových krajin, pokud se rozhodnete navštívit koncert projektu Lautrec, které tvoří Martin Kalenda (Lautrec, Mrakoplaš, Poslední šance Mirka Ošance, Nomen Omen, dříve Wasabeat, Echolama, Petr Rímský, ..., Roman Hampacher (sólo, Stromen, Jana Koubková, dříve Dobrohošť, Irish Dew, ...) a Michal Bulíř (sólo, Lautrec, dříve Jen Tak, Wasabeat, Ztraceni v překladu, ...). Svěbytná poetika, svrchovaná muzikálnost a radost z možnosti společně hrát...

turnovsko

≡ **DNY LIDOVÉ ARCHITEKTURY**

19. – 20. 7. 2025 (9:00–17:00) / Dlaskův statek v Dolánkách

Každodenní práci řemeslníků, jejichž ruce tvoří s láskou a trpělivostí, budou moci návštěvníci sledovat na Dlaskově statku v Dolánkách u Turnova. Expozice „Ze dřeva a proutí“ prozradí kouzlo zpracování dřeva a proutí v selské usedlosti. K vidění bude, jak se pod kovářským kladivem rodí hřeby a podkovy, jak se ostrým dlátem opracovává trám, či jak se štípe šindel na střechu. Návštěvníci si sami vyzkouší zaplést orobinec do pevných košíků. Kdo si nebude chtít nic vyrobit vlastníma rukama, může si tu nějaký řemeslný výrobek koupit – v sobotu i v neděli.

Program sobota 19. července

Ukázky a workshop výroby štípaného šindele vedený Petrem Klímou, Mistrem tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje

Program sobota 19. července a neděle 20. července

Prohlídka stálé expozice Ze dřeva a proutí

Ukázka a workshop předení na kolovratu, zpracování ovčí vlny, mykání, plstění ad. s Ivou Válkovou, Mistrem tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje

Ukázka a workshop kovářského řemesla s Marií Sitkovou, Mistrem tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje

Ukázka tradičních postupů pletení z orobince s Ivetou Dandovou, Nositelkou tradice lidového řemesla

OHRAZENICE – PROHLÍDKA VĚŽOVÉHO VODOJEMU

Navštivte moderní vodohospodářskou stavbu s vyhlídkovou plošinou a rozhlédněte se po Turnovsku!

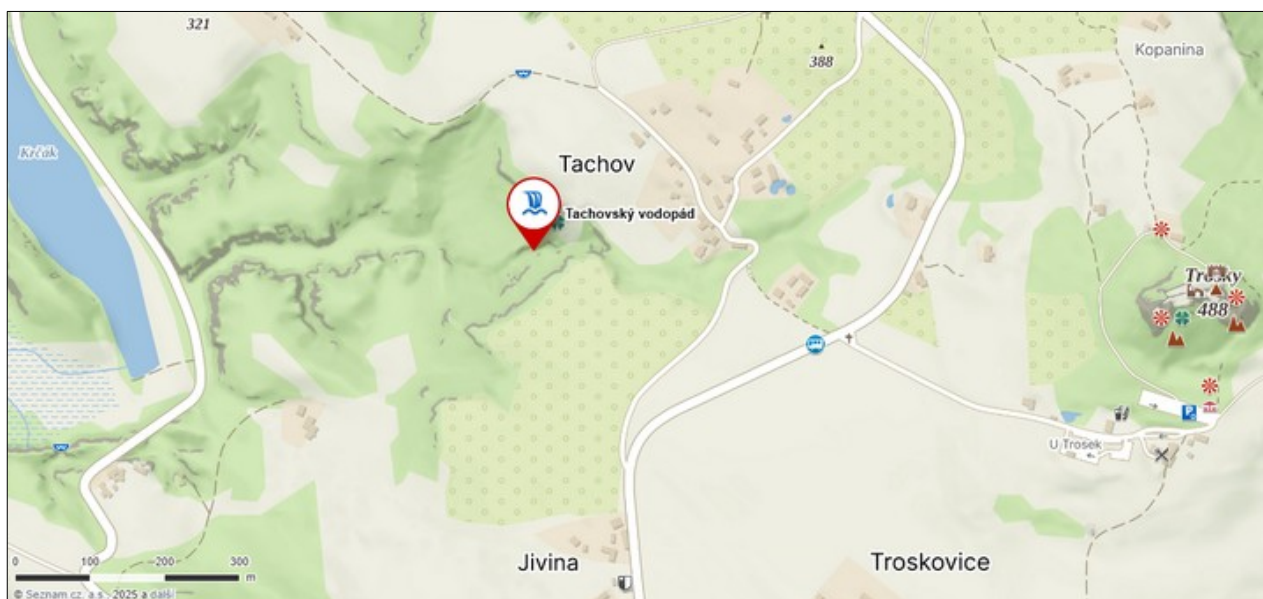
Prohlídky se konají každé druhé prázdninové **pondělí** od 11:00 do 13:00.

Termíny: **21. 7.**, 4. 8. a 18. 8. Vstup je zdarma.

≡ Klenot Českého ráje, o kterém nikdo neví: Skryté údolí s vodopády a dechberoucí přírodou, kam se turisté nehrnou

Poblíž Hrubé Skály se nachází malá osada Vidlák se stejnojmenným rybníkem, útočiště turistů i kempařů v letních měsících. Zde se dá i pohodlně zaparkovat nebo sem můžete dojet autobusem. Na rybník Vidlák navazuje rybník Krčák a cestou kolem něj se můžete kochat krásnou přírodou a jejími zvuky. Když dojdete k místu, kde lesáci sváží dřevo, najdete drobný nenápadný potůček. Podél něj půjdete už jen pár set metrů. Před očima se vám otevře krásný pískovcový amfiteátr s několikametrovým vodopádem. Cesta, kterou vám prozradí mapa, vás až k vodopádu nedovede. Tato procházka o něco nároč-

nějším kamenitým terénem sice potřebuje pevnou turistickou obuv, zato ale uvidíte něco nádherného. Trasa mimo mapu, která skrývá poklad.

Tachovský vodopád

Tento tajemný schovaný vodopád má hned několik zvláštností. Je vidět jen někdy, a to hlavně v deštivých obdobích a na podzim. Okolí je pak vlhké a přístup není snadný, je to tedy výlet spíše pro zapálené turisty. Při vstupu k amfiteátru ale uvidíte hlavní vodopád, který je vysoký 4 metry a na který navazují další menší schody a schůdky vodopádu. Pokud je po deštích, potok a vodopád jsou větší, než byste čekali.

Kousek výše proti proudu se nachází vápencová vrstva, kterou tekoucí voda neustále rozpouští. Vápenec se z vody vysráží v místě, kde je vodopád a změní se v zajímavou měkkou a mazlavou horninu zvanou pěnovec. Tato zvláštní hornina navíc neustále přirůstá, protože se neustále sráží nový a nový rozpuštěný vápenec. Přesto je vzácná a Tachovský vodopád je díky tomu unikátní. Pěnovec se dříve používal třeba k hnojení a vápnění půdy. Funguje ale hlavně jako muzeum přírody. Cokoliv, co v pěnovci zůstane ležet, se zakonzervuje a zůstane v něm.

Zřícenina Trosky

Tento relativně krátký výlet si můžete snadno protáhnout až ke zřícenině hradu Trosky. Pokud vodopád obejdete zleva ve směru, odkud jste přišli, narazíte na neznáčenou lesní pěšinu. Ta vás dovede do nenápadné vesničky Tachov, z níž vede červená trasa až ke zřícenině. Tu můžete obejít z obou stran a Trosky si prohlédnout trochu jinak než obvykle. Odtud se pak po modré vrátíte zpět k rybníku Vidlák.

Místy náročná, ale nezapomenutelná cesta je dlouhá necelých 10 km.

/ Jan Říha, Nespechej.cz

Program sobota

- 10.00 a 14.00 Komentovaná interaktivní prohlídka zámku a okolí s kronikářkou Lenkou Morávkovou
- 10.00 Musíca Cecilia – koncert lomnických hudebníků
- 11.00 a 15.00 Komentovaná prohlídka výstav na téma **Lidové zvyky a tradice** s Markétou Pivkovou
- 10.00 – 16.00 Workshop malování na dřevo (s ukázkou moderních technologií – gravírování, 3 D tisk s Markétou Pivkovou a Petrem Šimůnkem)
- 10.00 – 16.00 Možnost občerstvení, prodej suvenýrů

/// Lomnice nad Popelkou zahájila revitalizaci zanedbaného a vypuštěného rybníka Matouš. Práce za 43 milionů korun potrvají do září příštího roku. Po opravě bude rybník a jeho okolí sloužit k rekreaci a trávení volného času. „Rybník je totálně zanesený, takže se odbahní. A vznikne tam stezka okolo rybníka, mola, přístup do vody a zrevitalizuje se i prostor pod hrází, který se částečně zaveze tím sedimentem. Vznikne tam dětské hřiště, altánek, posezení, veřejné ohniště a bude to takový prostor na setkávání,“ uvedl místostarosta Zdeněk Rajm.

Úpravy se tak podle něj budou týkat nejen rybníku, ale i přilehlého prostoru u potoka Popelka.

Zanedbaný rybník, který patří mezi nejvýznamnější vodní plochy v šestitisícovém městě, koupila radnice před deseti lety za 3,5 milionu korun. „My to vnímáme jako takový vřed. Majitelé se o něj dlouhodobě nestarali, takže jsme ho koupili a pracovali na tom, abychom ho revitalizovali a ten vřed odstranili.“

A doufáme, že z toho bude klidová zóna pro obyvatele celého města,“ sdělil Rajm. Rybník podle něj koupili i kvůli tomu, že při vydatnějších srážkách byl hrozbou pro okolní nemovitosti. „V zásadě byl neobsluhovatelný a tím, že nebyla možná jakákoliv manipulace na něm, tak ohrožoval i okolní nemovitosti,“ dodal místostarosta.

Revitalizaci nejspíš zaplatí město převážně ze svých peněz, i když si podalo žádost o evropskou dotaci z programu IROP na podporu modrozelené infrastruktury. „Když jsme si žádost podávali, tak jsme byli nad alokací. To znamená, jsme někde na 115 procentech alokace. Bohužel si myslím, že tu dotaci asi nedostaneme,“ dodal Rajm. Zatím se městu podařilo získat milionovou dotaci od Libereckého kraje.

(Náš REGION)

semily

Nové parkoviště u Riegrovy stezky

Máme hotovo! Rekonstruovaná zpevněná plocha nabízí 22 parkovacích míst, z toho 1 místo je vyhrazené pro imobilní návštěvníky.

Režim zůstává stejný jako dřív – placené stání 50 Kč / 12 hodin.

Díky novému povrchu a úpravám okolí bude teď přístup ke stezce zase o kousek pohodlnější. Udělejte si výlet, projděte se kaňonem řeky Jizery a vychutnejte si krásy Riegrovy stezky.

Projekt „Parkoviště“ byl spolufinancován Evropskou unií z Integrovaného regionálního operačního programu. (Město Semily)

I přátelství je někdy umění

Vladimír Komárek a Michail Ščigol

18. července - 2. listopadu 2025

Muzeum a Pojizerská galerie Semily, p. o.

≡ Semilské kulturní tipy:

24. července v 17 hodin v Parku Ostrov

LABYRINT KOMENSKÝ aneb **A mos se netěšte!**

Divadlo DNO a Národní divadlo Rožkopov v režii Jiřího Jelínka uvádí rodinné loutkové divadlo plné autorské hudby, originálních loutek a energického herectví. V případě nepříznivého počasí proběhne představení v KC Golf.

železnobrodsko

≡ Práce na schodech do Jizery konečně zahájeny

V blízkosti stavidel byly zahájeny práce na nových schodech do Jizery. Schody budou umožňovat bezpečný přístup do Jizery jak pro vodáky, tak pro občany města. Stávající nekomfortní břehy budou odbagrovány a v těchto místech budou vybudovány žulové pevné schody, které umožní vodákům snadnější vystupování a nastupování do lodí. Realizace se opozdila z důvodu nedodání objednaného kamene zhotoviteli a nebylo v zájmu nikoho, aby byly rozebrány břehy a nenavazovaly by další práce. V současnosti jsou kamenné schody dodány a práce byly zahájeny naplno. Nejprve schody pod stavidly, následně i nad nimi.

Dbejte opatrnosti při pohybu na cyklostezce v úseku probíhajících prací. Akce je součástí projektu Greenway Jizera - podpora infrastruktury cestovního ruchu v Železném Brodě, na který přispívá Integrovaný regionální operační program prostřednictvím MAS Achát.

/ Martin Řehák, vedoucí odboru územního plánování a regionálního rozvoje

JILEMNICE – V Jilemnici bude od konce července opět v provozu tříhvězdičkový hotel Česká bouda s 60 lůžky, který loni koupilo město od soukromého vlastníka za 24,3 milionu korun. Do nejnútnejších oprav potřebných k jeho otevření dala radnice skoro čtyři miliony korun. Podle starosty Davida Hlaváče podobné ubytovací zařízení v podkrkonošském městečku chybělo.

„Máme tady dva penziony, jeden hotel, který je prakticky pořád obsazený. Takže ten problém s ubytováním v Jilemnici je,“ řekl starosta.

Hotel Česká bouda známý i pod názvem Sumó stojí v Jilemnici přes 40 let, v posledních letech ale moc v provozu nebýval.

Výhodou hotelu je to, že stojí poblíž sportovního areálu.

ROKYTNICE n/J – Na krajskou silnici v Rokytnici nad Jizerou se po více než roční pauze zaviněné krachem původního dodavatele - firmy BREX, vrátí stavbaři. V nové soutěži zakázku získala společnost Eurovia CZ, rekonstrukce zhruba 2,5 kilometru dlouhého úseku včetně čtyř mostů přijde včetně daně na 270 milionů korun. Staveniště už je předané, práce by měly začít 24. července, řekl mluvčí kraje Filip Trdla.

Na stavbu se podařilo získat bezmála 127 milionů korun z IROPu, pokud vše dobře půjde, měla by být silnice hotova v roce 2027.

JILEMNICE – **sobota 26. 7.** v 18:00, náměstí

Labyrint Komenský aneb A mos se netěšte!

Národní divadlo Rožkopov se opět vydává na putování po obcích a městech Podkrkonoší s novým divadelním představením. Vstupné dobrovolné.

ÚLIBICE - HOŘICE – Nejvýhodnější nabídku v tendru na stavbu úseku dálnice D35 z Úlibic do Hořic dalo sdružení firem STRABAG SIS a FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby. Nabídlo cenu 4,33 miliardy korun bez daně, tedy 73 procent předpokládané ceny (5,91 miliardy). Uvedl to generální ředitel ŘSD Radek Mátl.

Pokud by silničáři stavbu 16,3 kilometru dlouhého úseku zahájili letos, hotová by měla být v roce 2028. Součástí díla je 19 mostů, jedna mimoúrovňová křižovatka u Chomutic a devět protihlukových stěn o celkové délce 2,8 kilometru.

Zahájení stavby komplikuje boj o zakázku na archeologický výzkum. ŘSD vybralo sdružení firem Samson Praha a Labrys s nabídkovou cenou 267 milionů korun bez daně. Uchazeč vedený Univerzitou Hradec Králové nabídl cenu 434 milionů korun bez DPH. Univerzitní sdružení napadlo odbornost vítězného uchazeče u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), který výběr sdružení firem Samson Praha a Labrys zrušil.

Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) se zřejmě odvolá k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže proti zrušení výběru. S prvoinstančním rozhodnutím úřadu silničáři nesouhlasí. ŘSD podle Mátle bude zároveň zvažovat i jiné možnosti, jak archeology vybrat tak, aby stavba dálnice začala co nejdříve. Na letošní rok plánované zahájení stavby je ohroženo.

Vybraná nabídka podle Mátle splňuje zadání soutěže. Rozhodnutí antimonopolního úřadu o zrušení výběru označil za spíše formální než věcné.

Boj firem o vítězství v archeologickém tendru, který ŘSD vypsal loni v listopadu, podle Mátle zásadně komplikuje zahájení stavby. Odhadl, že bude trvat nejméně tři až čtyři měsíce, než by se ŘSD mohlo po všech řízeních dostat k podpisu smlouvy s archeology. „Je pro nás nepřijatelné dostat se se zahájením archeologického výzkumu ke konci roku. Nebude to jednoduchý výzkum, očekává se velké množství nálezů,“ uvedl.

Možnost, že by mezi Úlibicemi a Hořicemi běžel opožděný archeologický výzkum a současně by vybraná firma stavěla dálnici, by podle Mátle mohla nastat, pokud by s tím zhotovitel dálnice souhlasil. Například by se mohl dělat urychlený archeologický výzkum na takzvaných kritických místech stavby, jako jsou přeložky sítí či stavby mostů. ŘSD podle Mátle zvažuje, že by zakázky na archeologický výzkum zadalo jiným způsobem, který by přinesl rychlejší postup, zmínil například možnost využití tzv. dynamického nákupního systému. (Náš REGION)

NOVÁ PAKA – Obchvat Nové Paky se řidičům otevře 4. srpna. Obchvat dlouhý 8,5 kilometru mimo město svede dopravu z frekventované silnice první třídy číslo 16, která je důležitou trasou ve směru z Prahy do Krkonoš. Denně Novou Pakou projíždí 15.000 až 18.000 aut.

Součástí obchvatu, jehož stavba začala v září 2022, je 16 mostů a přes čtyři kilometry protihlukových stěn, buduje společnost Porr za 1,31 miliardy korun bez daně. Stavba obchvatu Nové Paky na Jičínsku bude dražší zhruba o pětinu, a bude tedy stát 1,6 miliardy korun. Cena, která vzešla ze soutěže, byla 1,31 miliardy korun bez daně. Důvodem jejího zvýšení je uplatnění inflační doložky a také zadání změn v průběhu výstavby.

KOST –

Rytířský turnaj na hradě Kost

ČERVENEC
SRPEN

KAŽDÝ DEN ve 14:30 mimo pondělí

 decosty.cz

Podkost 1
 /agenturadecosty
 /agentura.decosty

SOBOTKA –

20/7 od 14:00

**S CARMEN MAYEROVOU
A PETREM KOSTKOU
SI POVÍDÁ VÁCLAV ŽMOLÍK**

> SOBOTKA, ŠOLCŮV STATEK

tanvaldsko

HARRACHOV – Už 20. července začne přestavba harrachovského můstku K120 na unikátní HS 162 – jediný můstek svého druhu na světě!

jablonec

≡ Neznámá historie Jablonce

Příběh Karla Ledera

Historie Jablonce nad Nisou je bohatá na příběhy, které mnohým z nás zůstávají utajeny. V této rubrice vám přiblížíme osudy osobností, které formovaly jeho podobu.

Rozvoj jabloneckých exportních firem byl vždy úzce spjat s velkými dějinnými událostmi. Zkušení obchodníci si s mnohými dokázali poradit, ale na některé pohromy byli krátkí i ti nejschopnější. Osud firmy Gabex Leder Frères odráží po hnuté dějiny Československé republiky věrněji než příběhy mnoha jiných firem – její majitelé totiž byli české národnosti.

S úspěšnými exportními podniky vedenými Čechy se v Jablonci nad Nisou setkáváme v období meziválečného Československa jen výjimečně. Jedněmi z mála, kterým se podařilo na místním trhu prosadit, byli bratři Alexandr Leder (1889–1950) a Karel Leder (1895–1978). Podnikatelskou dráhu zahájili v Paříži, kde si roku 1920 založili importní společnost pod názvem Leder Frères. Karel Leder se následně přesunul do Jablonce nad Nisou, kde v roce 1923 založil firmu „Gabex“ Leder Frères. Předcházela tomu koupě výrobně-exportní společnosti Gabex, původně založené roku 1870 rodinou Schölerových z Lučan nad Nisou.

Pod vedením bratrů Lederů firma prosperovala i během světové hospodářské krize, a to díky dlouhodobé orientaci na nedolarové trhy. Karel Leder, jenž ovládal několik světových jazyků, pravidelně obchodně navštěvoval zahraniční zákazníky, zatímco jeho bratr Alexandr vedl pařížskou pobočku. Hlavním sortimentem firmy byly skleněné knoflíky, doplňkově pak další druhy skleněné

bižuterie. Na jaře roku 1930 zakoupil Karel Leder pro firmu v Jablonci nad Nisou rozestavěný dům za 720 tisíc korun (v dnešní měně přibližně 250 milionů). Ten však mohl využívat pouhých sedm let, protože po záboru pohraničí Němci odešel roku 1938 jako Čech do Turnova. Tam založil novou firmu pod svým jménem – Karel Leder. Původní jabloneckou ovládl Adolf Pörner, kterému ji bratři Lederové museli pod nátlakem sudetoněmecké samosprávy prodat za zlomek její hodnoty.

Nový majitel podnik ihned přejmenoval na „Gabex“ Adolf Pörner, ale dlouho si jej neužil. Již rok nato byl odveden na ruskou frontu, z níž se nevrátil. Po válce Karel Leder budoval svůj jablonecký podnik znovu od základů – v té době byl bez zaměstnanců, bez zákazníků a bez provozních prostředků. Úplného převzetí své firmy Gabex se rodina dočkala roku 1947, ale již následujícího jara jim byl majetek znárodněn komunistickým režimem. Budova bývalého exportního domu stojí dodnes hned vedle vchodu do největšího jabloneckého nákupního střediska. Pokud půjdete kolem, zkuste vzhlédnout nad vchod. Stále se tam nachází vyobrazení kaducea, starověkého symbolu obchodu, vyjednávání a komunikace.

Alexandr Leder své dny dožil v Paříži, kterou nikdy neopustil. Jeho bratr Karel uzavřel svůj životní kruh přestupem z Gabexu (Gablonz Export) do Jablonexu (Jablonec Export). V tom to podniku zahraničního obchodu pak vedl oddělení

knoflíků, s nimiž byl celý jeho obchodní život spjatý. Věčný odpočinek našel na hlavním jabloneckém hřbitově. Tam, kde se nakonec setkali všichni zdejší exportéři, bez ohledu na své obchodní, názorové i životní soupeření.

/ Milan Bajer, *Jablonecký měsíčník*

liberecký kraj

LIBEREC – Oblastní galerie vystavuje díla českých umělců, jejichž život ovlivnila válka

Díla známých českých tvůrců minulého století, jako byli Josef Šíma, Josef Čapek, Emil Filla, Toyen, Jindřich Štyrský nebo Jaroslav Král, vystavuje nyní Oblastní galerie v Liberci. Jde o výběr umělců, do jejichž životů zasáhla II. světová válka, která skončila před 80 lety. Podle kurátorky Michaely Kubišové nechtěli k výročí jen prezentovat díla s válečnou tematikou.

„Chtěla jsem spíš představit příběhy významných českých umělců, které válka nějak zasáhla,“ řekla kurátorka. Za příklad uvedla vztah Čapka a Filly, kteří sice byli podle ní profesně rivalové, ale jejich postoj vůči fašismu byl stejný. „Oba se zapojili do boje proti nastupujícímu nacismu a oba také skončili ve stejném koncentračním táboře,“ uvedla Kubišová.

Toyen: Dívčí hlava, 30. léta

Filla má na výstavě například surrealistický obraz s mytologickými postavami, který znázorňuje okleštění Československa po Mnichovské dohodě. „Reagoval takovým až picassovským motivem na odstoupení pohraničí a na ten velký mnichovský komplex. A stejně tak v dalších grafikách tady reaguje na Buchenwald, kde byl zavřený v koncentračním táboře,“ dodala kurátorka.

Na výstavě nazvané "A přesto říci životu ano", která potrvá do 21. září, jsou většinou díla ze sbírky liberecké galerie. „Zastoupeny jsou tu nejvíce kresby a grafiky, čili díla na papíře, ale k vidění je tu i několik pláten a jedna socha,“ řekla Kubišová.

Ústředním dílem výstavy je Šímův předválečný obraz Rokle, který jako jeden z mála na výstavě na první pohled působí ponuře. „Je to jeden z highlightů naší sbírky. A chtěla jsem prezentovat příběh Josefa Šímy, který moc nemluvil o tom, že byl v odboji, válku strávil ve Francii, kde se do odboje zapojil poměrně výrazně. A byl tím tak pohlcen, že téměř přestal malovat,“ uvedla kurátorka výstavy.

Upozornila i na kresby a obrazy Jaroslava Krále, které na výstavu zapůjčila jeho rodina. „Návštěvníci tu najdou například kresby, které byly tajně vyneseny z vězení Královým spoluvězněm. Ten je podepsal svým jménem, aby obelstil gestapo a doručil je rodině,“ dodala Kubišová.

Jindřich Štyrský Dívka zamrzlá v ledu, 1939

≡ Krompach, miláček chalupářů, se rozprostírá se mezi vrchy Hvozd a Plešivec. Zdejší tisy mají půl tisíciletí

Dvě stě patnáct. Přesně tolik obcí se nalézá na území Libereckého kraje. Řada z nich se může pochlubit zajímavou minulostí, významnými rodáky a také přitažlivými turistickými cíli.

Krompach je malebná horská obec ležící jen sedm kilometrů severovýchodně od Cvikova. Rozprostírá se mezi vrchy Hvozd a Plešivec, přímo na historické obchodní stezce do Žitavy. Tuto obec, hraničící se Saskem, tvoří tři části – Krompach, Valy a Juliovka – a nabízí návštěvníkům nejen klid a krásu přírody, ale i pohled do minulosti.

Náves v Krompachu

Foto VítVít, Wikipedie

„Krompach je chalupáři vyhledávanou obcí, a to kvůli svému umístění a půvabu. Však také zásluhou chalupářů je tu řada zachovaných chalup,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

První písemná zmínka o Krompachu pochází již z roku 1391, kdy byl součástí milštejnského panství. V 16. století se obec proslavila jako sklářská osada, jejíž tradice však po roce 1700 zanikla. Následně se zde rozvinulo domácí tkalcovství a od 19. století se oblast stala vyhledávaným rekreačním místem.

Zvláštní pozornost si zaslouží i místní části. Juliovka. Vznikla v 17. století jako sklářská osada pojmenovaná po svém zakladateli, vévodovi Juliu Františkovi ze Saska-Lauenburska. Valy byly založeny počátkem 18. století a svůj název nesou po obranných valech z doby třicetileté války. V 19. století se všechny tři části spojily v jednu obec.

Dnes je Krompach především rekreační destinací, která láká milovníky historie, přírody i klidného odpočinku. Dominantou obce je kostel 14 svatých Pomocníků, v okolí se nachází barokní sochy ze 17. a 18. století a zachovalo se zde i několik staveb lidové architektury. Skutečným přírodním pokladem jsou památné tisy východně od obce – nejstarší z nich má odhadované stáří až 500 let.

/ Jan Mikulička, LK

náš jubilant

≡ Irma Geisslová

(* 6. 7. 1855 v Pešti (Budapešť), † 27. 5. 1914 v Jičíně)

V letošním roce uplynulo od jejího narození již 170 let. V současné době je vnímána jako první představitelka české dekadence, nechybělo ale málo, aby její dílo bylo zcela zapomenuto.

Narodila se v roce 1855 v Pešti, což je dnešní Budapešť. Rodina se často stěhovala. Otec pracoval jako vyšší úředník u společnosti Státní dráhy a působil v řadě měst tehdejšího Rakouska-Uherska.

V patnácti letech ztratila matku, a tak se veškerá péče o sourozence, o otce a o domácnost přesunula na ni. Její osobní život tak ustoupil do pozadí. Přesto večer, po skončení domácích povinností, usedala k psacímu stolu a psala verše, ve kterých vyjadřovala své pocity a tajné touhy. Psaní se pro ni stalo důležitou vnitřní potřebou.

Do literatury vstoupila jako devatenáctiletá svou básní Adagio, kterou uveřejnil v roce 1874 v časopise Lumír Jan Neruda. V té době přispívala do různých tehdejších časopisů (např. Paleček, Světozor, Zlatá Praha, Zvon, Vesna a další). Svoji první sbírku Immortelly vydala v roce 1878, byla ale kritikou přijata spíše negativně. Po dvou letech vydala svou další sbírku básní Divoké koření, následovalo

Luční kvítí z roku 1882 a v roce 1889 sbírka veršů nazvaná Z Podkrkonoší.

Její subjektivní, teskná a spontánní poezie nenašla však u tehdejší kritiky příliš pochopení. Její tvorba došla ocenění až téměř o sto let později, kdy její pozůstalost objevil Ivan Slavík. V roce 1978 vydal výbor z její poezie pod názvem Zraněný pták.

Od roku 1884 žila Irma Geisslová v Jičíně. Město na ni zapůsobilo svou malebností a krásou krajiny, což se projevilo i v její tvorbě.

Hlavně v její sbírce Z Podkrkonoší, která obsahuje lyricko-epické básně

o vzniku některých skalních útvarů v Českém ráji. V Jičíně prožila třicet let svého života. I přes svou uzavřenou povahu se zde zapojovala do veřejného a kulturního života. Přispívala také do místního tisku. Zemřela zde 27. května 1914, nedlouho před vypuknutím 1. světové války, jak nám připomíná pamětní deska na domě v Havlíčkově ulici, kde před smrtí žila.

V roce 1933, u příležitosti jejích 80. narozenin, bylo nábřeží při Cidlině přejmenováno na Nábřeží Irmy Geisslové. Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně věnovala památce Irmy Geisslové dvě ze svých publikací. Jednou z nich bylo vydání její básnické sbírky Immortelly. Druhou potom byla publikace Jany Hofmanové – Irma Geisslová, objev naší doby, ve které autorka představila veřejnosti osudy a tvorbu této básničky.

V regionálním fondu jičínské knihovny také naleznete většinu jejích děl. Její tvorba byla již z větší části digitalizována a je možné ji najít na i stránkách českých digitálních knihoven.

/ Iva Rodrová, Jičínský zpravodaj

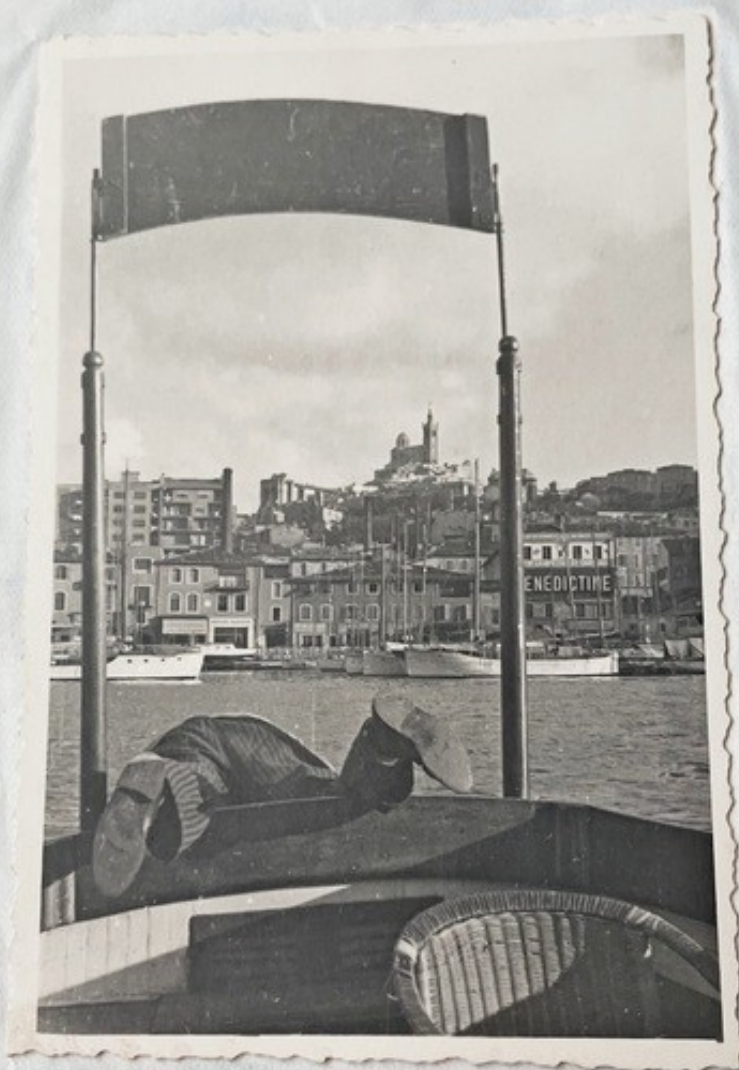
≡ **Libor Giebl** / sorry

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače
RAF gen. Vlastimila Veselého.

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

adieu! Marseille!
adieu! Europe!
(: ten rybař ale pfravuje lodem žravob... :)

..... a znovu

do Afriky !!

(: proui jít stihací letoun s historii)
jin Středoz. Moře :

před polítem.
4/8 1940

7/5 1940. Přízvisi' foieri' nad mořem - letíme. Politi' je na dva etapy. Marseille - Korríka = Korríka - Tunis.

Leti' má asi 60 minut. Taky' asi přet' 2030, hřiv' máni' slatara' vaji' manigai. Je fihus' gaiso, v'it' severu' až 80 km. Stroji' se do zadržaných pasů a předob-
ných obléhů. Pletíme se 1000 m. Když se skupinám
5ti letounů. V'edn' jeden praj:

Je prais 10:30 - startuji' první skupiny s intervaly
15 minut. Naše skupina startuje s celodruhi' letky.
Mladky' start a stoupa' se do 1000 m (nejvyšší výš-
kyška jsi nejmenší' p'atich' benzín). Letouny jid' máni'
meridiane. Máni' prais je nyp' Camerat, kam jsi li-
távéme asi po hodini' letu. Letíme v'itím' tra'ti' nad
mořem. Poslouchám motor a kontroluji' jist'roji
jako nikdy s životi. Zde je leuto' p'ichu' máni'
jist' možnost jist'at' se prais. Mě moji' masina
jde jak hodiny a proto p'divím' pokračují' o letu.
Zde je, že i' p'otatím' to plape' dobře. A tak po hodini'
letu p'it' daci' nad mořem a první' prais máni' kurs
a opouštíme Francii a se máni' prais je Korríka.

Za námi míži Francie (. forledni folledy na ři Riniem,
 zaruženi Alpy, Pyreneje .) a jid námi nic než moře.
 Kolem dohala moře. Pevnost zružela. Kolem nás jen
 kumpary. Radium je ptám svůj čítel a .. vše dohla
 hlape. Hledám lodi pro jinfad muzovileho jinfatámi.
 jone už ani lodium nad mořem, hodyž jinfatávané
 uraky, hteri jone ani ve třel hiričel metreb. Tož už
 nevidíme ani moře. A za chvíli už je jid námi v dále
 ryžuje korsiho. Nádhorný folled na hory jio 3000m
 vysoke. Je mořich svůj, nad jimi nádhorný uraky
 a dola pod horami je moře. plachti plachetnice.
 Joliceiny folled. Kletávané nad pevním, jinfatávané
 me nejvyšší hory a jone mořichodním folijí.
 Vidíme ostrov Elbu, v dále je trisker viditi. Stabie.
 Měníme kumpary na pluj' jih a za nedlouho
 jone nad Basti' a za nichleho jinfatávané
 távané do ^{Stimmar} Ajaccio, hde jinfatávané. Tam už
 vidíme letouny co startovaly jid námi. Ulyb'
 někdo? foradil je někdo do vody? To jone naše
 stážky jio folledu na letitě. Opouštíme Potya